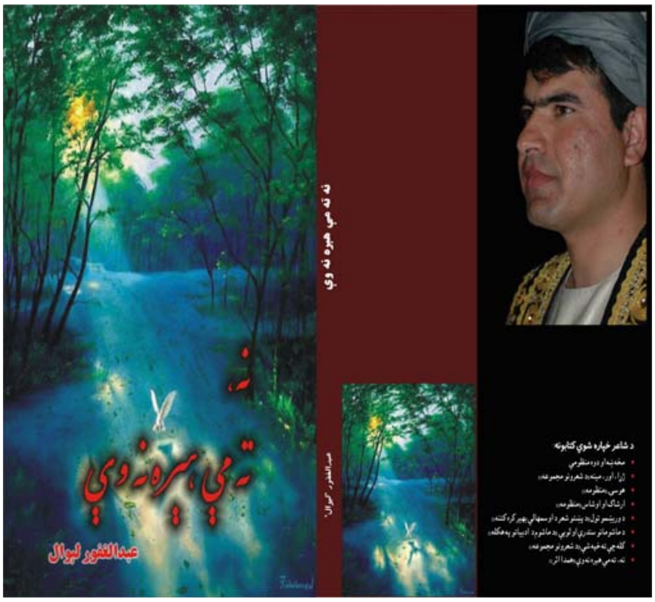

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه،

ته مي،هېره نه وې

عبدالغفور لېوال

۱۳۸۴ لمريز

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

داکتاب:

نوم : نه، ته مې هېره نه وې
شاعر : عبدالغفور لېوال
د پښتی طرح او ډیزان: محبوب(شریفی)
خپرندوی : میوند خپرندویه ټولنه کابل
ټیلفون : ۰۷۰۲۹۵۲۱۴
کمپوز او ډیزاین : ذبیح الله(رامین)
چاپ کال : ۱۳۸۴ لمریز هجري
چاپځای : میوند مطبعه
پرلیکه چمتو کوونکئ: مختار احمد احسان - هالنډ
پرلیکه پته : www.benawa.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه :

شرم دی، په داسې یو اقلیم کې ژوند کوم، چې خلک مینه ګناه بولي. په چاپېریال کې مې تول، لکه غوښن ماشینونه، هرې خواته ځغلي. هرڅوک یو څه ګټي څو ورځې ژوند کوي او بیا مري. نیکمرغه کسان خپلو پاتې شونو (اولادې) ته څه پرېږدي، کور، مال او یا نور څه...

ګلونه راشنه کېږي، غوړېږي او بېرته رژېږي، خاورې کېږي او تول له هغو سره مینه لري، ځکه ګلونه د رنګ، عطر او ښکلا هستي په میراث پرېږدي. خو موږ، راشنه کېږو لوییږو، زړېږو او مرو، زموږ نه رنګ شته، نه عطر او نه ښکلا، که یو له بل سره مینه وکړو، اې واویلا، ګناه- ګناه- ګناه...

تول کرکه پېژنو، آن له هغو سره هم کرکه پېژنو چې مینه کوي لیونی !

لاس دې راکړه، پوهېږم ستړې یې، تر ګامونو لاندې مو ځای ځای واوره شته یو نیم ځای ځمکه وچه ده، هلته څوک نه شته، یوه ډبره، دواورې او بو پریولې ده راځه هلته به لږ دمه وکړو.

ګوره لیونی.

موږ ولې له بنیادمانو څخه تښتو؟ ته خو شرمېږې چې د خلکو ترمخې وژاړې او دلته پرهمدې ډبرې، که څوک نه وي، کینې او زړه تشوې، ژاړې، ښې ډېرې او ښکې بهوې شرم دی، ته په داسې اقلیم کې ژوند کوې، چې ژړا هم ګناه ده، که وژاړې خلک در

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندې بدګومانه کیږې، که وژاړې خلک ګومان کوي چې هرو مرو له چا سره مینه لرې او مینه؛ دا خو لویه ګناه ده.
راځه دلته خپل سر زما پر ولي کیږده او وژاړه، ښايې دا ډېره او زه ستا لپاره دلته یو ، زه پرتا ډېر مهربان یم، ځکه هیڅ کله ستا د ژړا مخه نه نیسم، څو مره چې زړه دې غواړي اوښکې تویې کړه، زه به همدلته یم او درته ګورم به
وطن د غوښنو ما شینونو لویه کار خانه ده، وطن د اوږدې وژنې له تبې څخه راوتلی دی او پرتې(هزیان) وايي، وطن زما او ستا لپاره هیڅ نه لري.
لیونۍ !ته خو ژاړې !
خو زه ولې دلته راغلی یم؟زه هم دویلو لپاره یو څه لرم. زه هم له بنیادمانو څخه تښتم او ځان پټوم. یوازې غواړم له تاسره اوسم. ته خو پوهیږې چې زه شاعریم. دلته چې ته ژاړې، له ماسره زما د شعرونو کتابچه ده، زه منتظریم چې ستا زړه تش شي، ستا اوښکې خلاصې شي، بیا نو ماته وګورې، یو څه موسکۍ شې بیا به نو زه خپله کتابچه پرانیزم او خپل ټول شعرونه به درته ولولم. دغوښنو ماشینونو په دې لویه کار خانه کې زما د شعرونو اوریدونکې او مخا طبه خو یوازې او یوازې ته یې.
ته پوهیږې، چې زه په خپلو شعرونو کې له چا سره خبرې کوم، او له چا سره مینه کوم؟ خیر، که ګناه هم ده خو په شعرونو کې رواده....

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرم دی په داسې يو اقليم کې ژوند کوو ، چې په شعر کې مينه لکه د شعر د شرابو هسې، خيالي او وهمي ده، هيڅ څوک په رينبتيا مينه نه کوي، ځکه دا خو ګناه ده.

ګوره، زه او ته رټلي يو ، ځکه چې له يو بل سره مينه لرو ، خوله ټولو څخه ځومره ښکلې کسات اخلو ، دلته له ټولو لرې، ته ژاړې او زه خپل شعرونه لولم.

ليونۍ !يوه کيسه واوره !

زموږ د کلي په مخامخ غره کې دوه لويې ډبرينې څېرې دي يوه څېره لکه يوه پېغله او دوهم يې يو زلمی دی، کليوال وايي، په پخوا زمانو کې دوه مينان وو ، چې د دواړو د کورنيو ترمنځ بدي وه. کله چې کليوال او کورنۍ خبر شول چې دوی دواړه يو له بل سره مينه لري، نو د هغوی په مړينې پسې يې را واخيسته. له مينانو څخه، چې لاره ورکه شوه غره ته وتښتيدل او هلته يې خدای(ج) ته سوال وکړ چې دواړه په تيږو بدل کړي، لوی خدای(ج) يې سوال و مانه او له زرګونو کلونو را په دې خوا دوی همدلته سره ناست دي.

زه پوهېږم چې دا دواړه ژوندي دي هسې موږ، دغو ښو ماشينونو، ته تيږې ښکاري او که نه خدای خبر دواړه به څومره يو د بل له غېږو څخه خوند اخلي....

نوزه او ته هم همداسې يو ، زه نه وايم چې مه ژاړه او ته هم پريږده، چې زه خپل شعرونه درته ولولم خو ناهيلې کيږه مه، که هيڅ نه وو ، زه او ته به هم له خدايه وغواړو چې پرهمدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره ناست همدا سې تېرېږي شو او د بنيادمانو له سترګو ورک شو.

نړۍ دې دوه برخې شي، نيم دې همداسې لکه غوښن ماشينونه زيږي، لوييږي او مري دې، خو څه دې ستا ژړا او زما شعرونو ته غوږ ونيسي خدای(ج) لوی دی ګوندې دوی هم په مينانو کې شمار شي.

ليونۍ !

موسکا دې پېژنم، ډېره ښکلې ده، لکه چې نورې اوښکې دې په سترګو کې نه شته؟ اوس نو زما وار دی.

اې ! ته !

همدا ته چې داکرښې لولې، ته به هم په مينانو کې شمارشې اوس نو زما وار دی، غوږ شه چې زه درته خپل شعرونه ولولم.

ليونۍ !

ته دې خپل سر زما پر ولې کيږده او غوږ شه !

يــاهو

عبدالغفور لېوال

۱۸- مرغومې ۱۳۸۴ لمريز کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جادوګرې ته سرود

جادو ګرې څه دې وکړل
چې دې داسې لیونی کړم
دا په سترګو کې دې څه وو
چې له ځانه دې پردی کړم

جادوګرې څه دې وکړل
چې د چین ماچین پا چاشوم
ښاپیرۍ مې شوې کنیزې
چې ستا سترګو ته ګدا شوم

جادو ګرې څه دې وکړل
کفرو دین دې له ماواخیست
ماخودبین چې په کې ځان کوت
هانګین دې له ما واخیست

څه منتر دې په ما وکړ
چې کتاب نه مې زړه تور شو
ستاد مینې ستورې شمارم
بل حساب نه مې زړه تور شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه منتر دې په ما وکړ
تا ته دومره درنېږدې شوم
ستا په روح کې مې ځان ولید
ستا د نور ذرې ذرې شوم

جادوګرې ستا د سترګو
له پیریانو مې توبه ده
بسم الله د سپینو زرو
مې په غاړه کې پرته ده

جادوګرې څومره ښه یې
په سندرو دې بلد کړم
لکه شین طوطي غریبږم
په شکرو دې بلد کړم

جادو ګرې څومره ښه یې
تا له مینې نه خبر کړم
زه ساده د غرو سړی وم
تا په سمولارو سر کړم

ته پوهېږې جادوګرې
چې ته څومره ښایسته یې
له غزلو نه رنګینه
له سندرو نه پسته یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پوهیږې جادوګرې
نور له ژونده جدا کیږم
له دې وروسته ستوري شماره
په آسمان کې پیدا کیږم

جادوګرې لاس دې را کړه
چې له دې جهانه ولاړ شو
له شکمنو سترګو پټ شو
د ګومان دنیا نه ولاړ شو

جادوګرې لاس دې را کړه
چې د ستورو مېلمانه شو
له هغه ځایه چې راغلو
هلته بېرته ورستانه شو

جادوګرې لاس دې را کړه
زما له ژونده زړګی تور دی
یو آرام ځای ته مې بوځه
دې دنیا کې څومره شور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جادو ګرې لاس دې را کړه
زما ژوند دی ستا په لاس کې
لکه شين غمی د ګوتې
دا سې بند دی ستا په لاس کې

جادوګرې لاس دی ښکلی
د تک سپين سوسن په شانې
رغوی راکړه چې يې ښکل کړم
دخوارېه وطن په شانې

جادوګرې جادو وکړه
دا ژوندون را څخه واخله
يا خو اور په دنيا بل کړه
خپل بيلتون را څخه واخله

جادو ګرې جادو وکړه
مادې غيرېې ته ميلمه کړه
د ژوندون ورکه مانامې
بيرته روح را ستنه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جادوګرې زړه مې واخله
په بدل کې ښکلا را کړه
ها چې زه ورپسې ګرځم
هغه ورکه مانا را کړه

جادو ګرې څو مره ښه يې
لاس دې زما په سترګو کېښود
اوس جنت په سترګو وينم
دوزخې جهان مې پرېښود

وږى- ۲- ۱۳۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شها د ت کلېمه

ته مې یادیږې خو در تللی نه شم
ژوند مې په هرګام کې اغزي کړلي
پوهیږې؟
ژوند نه مې زړه دومره توردی
لکه دا ستا له تورو سترګو ښخه
چې په رنجو ککړه او ښکه راشي
او ستا د تور کمیس ګریوان کې چیرې ځان پټ کړي
پوهیږې؟
ژوند ستا د بیلتون له غم نه لوی پیټی دی
خو تر هغو به یې پر سر ګرځوم
چې یوه ورځ یې ستا په مخ کې کوز کړم
ما مې د مرګ وروستۍ سلګۍ یوازې تا ته پرېښې
پرېږده ! د ژوند وروستۍ شیبه ښکلې شي
پرېږده، چې ستا په مخ کې
د شهادت دا کلیمه در سته کړم
خدای خو شاهد دی چې پر ما ګرانه یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

ستار ترنګيږی
ته مې مخ ته ناسته
خوږه له تا خپه يم
نغمه زما په زړه چړې را منډي
تا بې وفا را ته بيګاه ځه وويل؟؟
هيڅ مې له زړه نه وځي
او د ستار نغمه مې زړه کې
غم په شور راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو شيبه مينه

ستنه شوې ودې خندل
سردې زما پر تټر کېښود
زما دزړه درزادې وا وريدله
اې !
دې ماشوم بيا درته غوږ کې څه ويل؟
زه خو دده خبرې نه منمه
دی چې له ما خپه شي
په پټه، ټولې ګيلې تاته کوي
پام کوه !
داليونی هرڅه وايي
ګوره خپه چې نه شې.
ستنه شوې ودې خندل
زما تاوده نفس
داستا پر ښکلې وچويلی را پروت وربل دانه وانه کړ
ستا د بدن عطرو مې ذهن ته جنت وښوده
مګر رښتيا ووايه !
چې زما د متو منځ کې
ولې د پانې په څېر وريږديدې؟
ستنه شوې ودې خندل
چوپتيا خوره وه
او ما وتا دخپلې مينې لاره ونيوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوا ړه سو چونو کې ډوب
خدای خبر څو مره ډېر مزل مو وکړ
چې ستا د ښکلي غږ خوږې زمزمې
د سکوت سپينه آيينه ماته کړه
پوه شوم ګيله دې وکړه ودې ويل:
چې ستا د ګوتو د شوخۍ له لاسه
زما غوږ والۍ خدای خبر چېرې رانه ولويدله
وګوره غوږ مې تش دی
زه بې ځوابه هک حيران پاتې شوم
خدايزده زما سترګو کې دې څه ولوستل
چې را ستنه شوې راته ودې خندل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یو څوک دې په سندرو او په ویر یادوي
مرید دی په حلقه کې نوم د پیریاد وي

د زلفو په تړلو موڅوک کله نازوي
زمورږ د جنون نښې په زنځیر یاد وي

زما د لمدو سترګو ماتې ماتې آیینې
دوینو ، اوښکو منځ کې ستا تصویر یادوي

چې زړونه رانه یوسي خپل ښایست ته شي مغرورې
چې زړونه مو رامات کړي نو تقدیر یادوي

د یارد نامه توري مې سلګیو کې ماتیږي
دا څوک په دې دنیا کې مافقیر یادوي

لیندی۱۳۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترې يمه سترې

عشقه ناوخته راغلې
نرۍ د زرود سکو په تولو لو بوخته
ستاملنګۍ ته د چاپام نه شته
په چا به رحم وکړې؟
دلته چې ميني ته ګناه وايولا
ته به دې اسپه چېرې ودروې؟
عشقه ناوخته راغلې
غر بنياد مونه ډک
سيند بنياد مونه ډک
چېرې خالي د جنون دښته نه شته
نو وايه عشقه ستا شليدلی ګريوان
خپل ببر سر
او زما دمينې اوښکې چېرې يوسم؟
عشقه نا وخته راغلې
زه نور زلمی نه يم چې مينه وکړم
لکه آدم د خپل هابيل او قابيل
د شخړو سيل کوم
عشقه نا وخته راغلې
د بې مهريو د ساده نسل له لاسه ژاړم
څوک مينه نه پېژني
خو په مينو پورې دومره خاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کله کله ور نه ځان هم هېرشي.
نو عشقه داسې حال کې
وایه چې تاڅنګه کړم
خپلې محبوبې ته مې څه ووایم؟
او له ژوندون څخه داسترې بدن چېرې خښ کړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما اتڼ چي جانانه

ګران وحید عمرته

زما اتڼ چي جانانه !
کله چې ځې یو ځل خو شاته ګوره
ښایي کوم ځوک دې هر قدم سره د اوښکو څاڅکي و بهوي
زما اتڼ چي جانانه
ته چې د ډول له هر یو ګړز سره لاسونه تاو کړې
زما په زړه کې پښتنه وینه غور ځنګ وکړي
ته چې څپلیو نه خرپا پورته کړې
زما په سرکې د ځوانۍ ولولې شرنګ وکړي
د اتڼ چیانو شاز لمیه میره !
هره شیبه مې ستا خندا یادېږي
چې مرور شې بیرته و ګرځېږي
زما دې هغه ښکلي ادا یادېږي
زما اتڼ چي جانانه !
کله چې ځې یو ځل خو شاته ګوره
ښایي یو ورځ دې دا شاعر ملګری
په زړه درو وریږي
ښایي یو ورځ د دې شاعر ملګري غږ وا ورې چې:
((یو ځلې بیا په دې لار راشه
په پخوانو پلونو دې پریو تل ګرونه.))

بدمرغي

پام کوه ونه ژاړې
اوښکې دې مه بهوه
اوښکې دې پټې خپلو سترګو کې خوندي وساته
دلته ژړا ته هم ګناه وايي او شک پرې کوي
که د رنجو لیکې دې راغلې په سپین مخ
نو ټول به وپوهېږي
چې تا د مینې په خاطر ژړلي
پام کوه ونه ژاړې
مور د نړۍ له بد مرغانو ښځه هغه ده یو
چې آن ژړلی نه شو
پوهېږې !
هغه ورځ چې تا وژړل
زه ځومره وسوځېدم؟
ځکه چې ټوله دنیا وپوهېده
چې مورې دواړه سره مینه لرو.
له دې نه لویه بدمرغي چېرې ده؟
چې ژړا جرم وي
او مینه وي د ټولو ګناهونو ابۍ
له دې نه لویه بدمرغي چېرې ده؟
چې څوک د خپلې معشوقې په اوښکو
وشرمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې اوښکې د خپل زړه په وينو و مينځې
له ويرې څخه؟

5 مرغومی ۱۳۸۲

زه مسافریم خو غریبه ته یې

((خپلې ګیلې به د یوالو ته وکړم
ځکه چې ته خو ورته غوږ نه نیسې ....))
آه یاره دادې لیک کې څه لیکلې؟
مسافر زه یم خو غریبه ته شوې
بیګاه مې ستا د ناچارۍ ګیلې ته ډیر وژړل
له اوو سیندونو او اووغرونو لرې
زما د زړه په هر یو غږ کې ته یې
ستا چې په زړه کې ګیله وګرځېږي
زه یې همدلته اورم
ګراني زه اوس هم ستا په زړه کې اوسم
او هر نفس سره دې ساه و باسم
خپلې ګیلې دې خپل زړګي ته کوه
پوهېږې؟
دلته هم آسمان شین دی
او د لمرښکلې طلایي بګۍ دورځې پرلار ځي او راځي
مګر پر زمکه نه اشنا سیوري شته
نه توري زلفې نه لونګۍ نه څادر
نه د زړو خپلیو خرپ نه د ټیکریو ورمې
نه ستا د ښکلې رغوي عطر چې زما ډیر خوښېده
زما اوره تشه ده
ستا توري زلفې پرې خورې ورې څپې نه وهي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما غاړه ستا د نفسونو له ګرمۍ نه ليرې
او وچې شونډې مې موسکانه لري
نه کابل جان شته نه يې د ننګ اسمايي
نه يې ځيره هوا چې ستا د غيرې عطر لري
دلته د هسکو ښيښه يي ماڼيو جسم کې
اروا وې نشته
زه مساپريم او غريبه ته يې
خو اشنا زه در څخه ليرې نه يم
زه خو اوس هم لاستا په زړه کې اوسم
له ديوالونو سره مه غږيږه
خپلې ګيلې دې په خپل زړه کې ها شاعر ته وکړه
چې که دنيا څخه هم ولاړشي
ستا له زړه نه، نه ځي.

۱۲-۲-۲۰۰۴

دټوسن ښار اريزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هستۍ الفبې

هو !
زه پوهېږم چې یاد یږمه دې
راته لیکلي دې دي:
چې د شعرونو کتابونه مې په اوښکو مینځې
زما د زړه دوینو کرښې دې په اوښکو لمد وې، وچوې
او زما یادونه دې د زړه شپوکې څراغ بلوي
هو ! زه پوهېږم چې یاد یږمه دې
زه ستا په پاکه او سپیڅلې مینه ښه پوهېږم
خو راشه ما وګوره !
چې ستا تصویر ته په لمدو سترګو خبرې کوم
زه دلته ټولوته بې سده لیونی ښکاریږم
نور د ځوانۍ خوبونهویني، خپلو سترګوته او به ورکوي
د سپینو نجونو د بدن په لیدو آه و باسي.
خو زه د خپلې کوټې ور وتړم
او په شیبو شیبو له ځان سره یوازې او سم
ستا تصویر ونه او لیکونه ګورم
یوازې ستا دلیک خبرونه شعرونه لیکم
اوس خو زه نه
زما شاعره ته یې
ته زما زړکې ناسته
زماله خولې څخه شعرونه وایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس چې ته نه يې زه شاعر هم نه يم
نو اوس مني چې زه په تا ژوندی يم؟
نو اوس مني چې د هستۍ الف و بې
ستا د نامه له يو الف څخه پيليږي او په بل ختميږي؟

۱۷ـ ۲ ـ ۲۰۰۴

ټوسن- اريزون

غزل

بيګاه دوه پربنتې وې مقررې دلته راغلې
د استا له ښکلو سترګو نه کوترې دلته راغلې

قسم جانانه ټوله ورځ مې زړه کې ګرځيدلې
چې نيمه شپه دې وکړلې وزرې دلته راغلې

په شنو سترګو يې ستا د تورو سترګو غلا کوله
يو دوه د پرنګيو جادو ګرې دلته راغلې

د عشق له پيغمبر سره د سرو کفارو جنګ و
بيګاه د ملايکو څو لښکرې دلته راغلې

سلګۍ سلګۍ اسرې لکه افغانې مهاجرې
د استا د سترګو جنګ نه مرورې دلته راغلې

پرون دې دلېوال د غزلونو کتاب لوستی
خبرې دې خوږې لکه سندرې دلته راغلې

۱۷مارچ۲۰۰۴توسن اريزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شب پرست یم خپل یزدان سره مې شپه ده
ستا له زلفو او باران سره مې شپه ده

مجلسی یاران مې ستوري او سپوږمۍ دي
مسا پریم شنه آسمان سره مې شپه ده

ستاد سترګو څه نیکمرغه اسارت دی
چې له تیرا وله کمان سره مې شپه ده

له ګونګرو یې د لنډ یو شرنګا اورم
ستاله ټیک او له پیزوان سره مې شپه ده

چې ویده شمه بس جنګ په خوب کې وینم
ستا د حسن له افغان سره مې شپه ده

۱۹ اپریل ۲۰۰۴ تو سن

(c) ketabton.com: The Digital Library

وعده

نه !

ته مې هېره نه وې
ته مې په یاد وې، ستا وعده مې هم په زړه باندې وه
زما یا دونه لا ، له تا سره وو
خو خدای(ج) خبر چې ولې در نه غلم ؟
باران په شړک ورېده
ما د باران د ټولو څاڅکو په شمېر ته یاده کړې
تا راته ویلي وو چې زه به څان په واینو لوند کړم
کله چې ته راځې نو زه به په شرابو کې لمده خیشته یم
هو ! دا مې هرڅه یاد وو
ستا د وعدې هره شیبه مې په خاطر کې شنه وه
زه پوهېدم هغه ډیوې چې بلې کړې وې تا
اوس خلاصیدې او وار په وار مړې کیدې
خو خدای(ج) خبر چې ولې درنه غلم
ته مې په یاد وې، ته مې نه وې هېره
او په سرو واینو کې لوند خیشت بدن دې
زما سترګو ته نیغ ولاړ و
زه پوهېدم چې ته به راشې
زما د خونې وربه وټکوې
زه پوهېدم چې له ژړانه به دې سرې سترګې را واړوې
ګیله به وکړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې شراب خلاص شول، ډيوې مړې شوې
ولې را نه غلې ته؟
زه پوهېدم چې زه به چوپ ولاړيم
ځکه زه نه پوهېږم
چې ولې درنه غلم
زما په لاس کې به يو سپين کاغذ وي
ما غوښتل شعر وليکم
نه شعر مې نه ليکه همدا سپې ناست وم
يوازې سپينه پاڼه
زه پوهيدم چې ته به پاڼه زما له لاسه واخلې
په دې ګومان چې ما به نوي څه ليکلي وي پرې
خو پاڼه سپينه ده يوازې يې په سرکې دي يو څو توري:
(غواړم وطن ته ولاړشم.)

۱- مې- ۲۰۰۴
ټوسن- امريکا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا هو

بيګاه دلته راغلې وه ډيوې سره نجلۍ
آسمان نه پريوتلې وه ډيوې سره نجلۍ
د سپين کميس ګلان يې د مظلومو وينو څاڅکي
ملنګه وه، سپيڅلې وه ډيوې سره نجلۍ
په کلي کې نن باد د اسرافيل شپيلۍ وهله
بيګاه کوم چا ويشتلې وه ډيوې سره نجلۍ
يو رون ستوری را پريوت، خلکو وليده له ورايه
همدغلته لويدلې وه ډيوې سره نجلۍ
د کلي ملايانو تر سبا هو، الاهو کړ
د قدر شپه بللې وه ډيوې سره نجلۍ
يو څو ليوني ولاړو چې د زړونو نذر ورکړو
ارمان چې نوره تللې وه ډيوې سره نجلۍ
۴ مې ۲۰۰۴ توسن اريزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازې

هره شيبه د ژوند څپره بدلېږي
هره شيبه د مرګ په لوري يو بل ګام اخلم
لکه د مني پاڼه رېږدمه او لېږدمه د ژمي په لور
او باد د عمر سپينه واوره زما پرسررا شيندي
يوازيتوب
يوازيتوب مې خوښ دی
چې په لمده کبله، بربنډې پښې
يو څو ګامونه واخلم
او هر څه هېر کړم دا بد لپاره
مامې له ژوند څخه يوازې بد بيني زده کړې
هرڅوک يو څوک دی ځانته
هغه چې زما په شانې نه دی هغه زه نه يمه
هرڅوک چې زه نه يم دوزخ دی زما
زه چې يوازې پيدا شوی يم يوازې اوسم
دادی:
د مرګ په خوا يوازې درومم.

۲۰۰۴-۱۱-جون توسن اريزونا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو دلته مينه نه شته

دلته هرڅه شته دي خو مينه نه شته
دلته د مور د لاس توده ډوډۍ غلمينه نه شته
دلته رګونوکې شراب ګرځي او زړونه په هوس
دربيږي
دلته زما او ستا په شان وجود کې وينه نه شته
دلته رنګونه دي، غوغا ده او شوخي ډېره ده
دلته سپيڅلې او ساده ښکلا زما د کلي
هغه په سترګو توره او په مخ سپينه نه شته
زه دلته دوی ته خپل هرڅه يادوم
دوی را ته خاندي وايي
هو هلته هرڅه دي او دلته نه شته
وګوره دلته سپينه سوله ده او جنګ هم نه شته
دلته غلا هم نه شته تالان هم نه شته
دلته يوازې ودانې شته ورانول چېرې دي
هو دلته مينه نه شته
خو په لاسو د انسان
د انسان مړينه نه شته

واشنګټن DC ۲۰۰۴/ ۲۹ اګست

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپوږمۍ په ارمان

پايځي مې به وهلې
بيل مې په پوله خښ کړ
او د ليښتي رڼو اوبو کې مې لاسونه پريولل
د جوارو لوی پټي ته ځيرشوم چې مې ته وليدې
په شنه ګېډۍ کميس دې سپين ګلا باتون مات کړي
او د پاوليو شرنګهار دې د چنچڼو له نغمو سره ګډ
څومره ښايسته وې بلا
زړه مې له ډېرې خوشالۍ الوځي
سږکال مې ځمکه له ګروۍ خلاصيږي
او له روژې څخه به مخکې ستا ډولۍ راوړم

* * *

کابل له سپينو واورو لاندې پټ دی
باغ بالا کې سبرونې وچې شوي سږکال
ستا نفسونه ډېر تاوده ښکاريږي
زما تاوده لاس کې دې سپين لاس خولې دی
بېګاه دې بيا ژړلي؟
په ټېليفون کې دې له غږه پوه شوم
اوس ستا څېره کې د ستړيا نښې له ورايه وينم
اوس زه او ته سره ډېر نه شو ليدای
ژوند زما او ستا ترمنځ ديوال جوړ کړی
ژوند سرګردانه دی د ښار کوڅو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښار لکه تورښامار زموږ مينې ته اور را شيندي

* * *

د خپل کوچني کمپيوټر غږ راوېښ کړم
دا د شيطان صندوقچه هره ورځ همدا سې کوي
ستا برېښنا ليک مې ولوست
کړکۍ ته ودريدم
خو ته منې دلته آسمان نه ښکاري
دلته په مياشتو څوک سپوږمۍ نه ويني
دلته سپوږمۍ چا ته سلام نه وايي
دلته نيويارک کې يې آسمان غلا کړی
زه سپوږمۍ نه شم ليدای
خو ستا ليکلې ټيکۍ لا هم زما پرشونډو ناڅي
(شين آسمان ذرې د سرو زرو يې تنابونه
سپوږمۍ د بام په سر په يار وايه سلامونه)

۲۰۰۴ سپتمبر نيويارک

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروا او ځنګل

ما ځنګل و آزمو يېيه
ما له ځنګله سره نفس و يو ست او ځان مې شين کړ
او زما وجود د ځنګله شنه بدن کې و غځېده
ماله ځنګله سره څو شپې تيرې کړي
او د کوچني سيند له سندرو سره و بهېدم
ما په ځنګله کې ځان پټ پلهورک کړ
ځنګل زموږ په شان دی:
شاړ
مهربانه
او وحشي خوښکلی
ځنګل زموږ په شان نه
زموږ د اروا په شان دی
هلته هم پړانګ او سيږي
او هم د سترګې هوسۍ ښکلي بچي
ځنګل کې مار له ونې ځان راتاو کړي
او د مرغيو ځاله تولهله بچو تشه کړي
ځنګل زموږه د اروا په شان دی
دلته لېوه او غزال دواړه اوسي
ځنګل له ځان څخه دويرې په شان
له ګڼو بوټو لاندې تورې بلاګانې او شيشکې ناڅي
شپه په ځنګله کې ستوري يو يو ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سپوږمۍ ځاځکی ځاځکی ځاځي
له شنوګڼو ځانګو
دلته د باد نغمه له پاڼو سره لوبې کوي
لکه د دنګې نڅاګرې د پایزیب شرنګهار
خو د ځنګله سهار د ښکلې معشوقې د سپینې غاړې په څېر
همدومره سپین
همدومره روڼ
همدومره پوست دی منې؟
چې کله ویښ شې بیا یې ښکل کړې نو
الله اکبر
یوه نری لار د ځنګله د بوټو منځ کې تللې
د وچو پاڼو پرې غالۍ خوره ده
دا لار زموږ د ژوند تر پایه اوږده
چېرته یو ورک لاروی نه شته چې سلام دې واخلي
او وچې پاڼې به ماتیږي ستا تر پوندو لاندې
ځنګل زموږ د یارانې په څېر دی
ځنګل زما په څېر یاغي
خو ستا په څېر ښکلی دی
ما ځنګل و آزموییه
او ته زما د روح ځنګل ته راغلې
له هم هغه ازله
کله چې ته خپه شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځنګل اور واخلي اوونې سوځي
کله چې ته وخاندې
پر ځنګله شڼه کنده باران وريږي

۸- سپتمبر ۲۰۰۴ مريلند - کوزاډ يلفي ځنګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا يوې جلوې ته له ګناه سترې بدن شو اور
وتراشه دا روح مې پرېږده خیر دې که مې تن شو اور

ځان نه یم راغلی او سفر مې تر خپل ځانه دی
ستا د مخ رڼا ته ددې لارې لوغړن شو اور

مړه خاوره ویده وه خوچې تاورته تش وکتل
ویښه شوه خوپوه نه شوه چې ښنګه پرې وطن شو اور

ګل په خندیدو کې ستا د حسن ننبه راوړله
ماته مې په ځان کې دغه ښیرې پیرهن شو اور

تانه یې رڼا زده کړه او مانه تا ویدل او سوز
ځارشه زموږ له مینې نه چې دومره برخمن شو اور

دومره مې در واخله چې خیرن خلک مې نه ویني
ماته خو په دې دنیا کې دغه شان بودن شو اور

۳۰ وږی ۱۳۸۳ مریلند کالج پارک

(c) ketabton.com: The Digital Library

علامه رشـاد ته چې دبيا ليدو ارمان يې زما پر مسا پر زړګي پاتې شو !

خپل استاد ته !

او ستا دلمر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
ها مازيګربه مې هميش په زړه وي
چې پر سبا يې زما سفر پيلېده
زه ستا دکور په لويه خونه کې ناست
او ستا دتود غېږ له وړمو سره جنت ته تلمه
تاراته وويل چې:
...پام چې وطن هېر نه کړې
مګر استاده ! ته چې ولاړې
دا وطن او موږه چاته پرېږدې؟
مګر داژوبله او يتيمه پښتو چا ته پرېږدې؟
يوه ورځ تا را ته ويلي ووچې:
(فخر شاګرد هنرمند به استاد رسد)
مګر استاده !
اوس حيران يم چې زموږ فخر به چاته رسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ به بې فخره شو
بې سره شو
بې لمره شو بس ته چې ولاړې
اې د پښتون مذهب رهبره وایه
زموږ د پوهې پیغمبره وایه
که ستا د تللو نیت و
ولې دې موږ ته دومره مینه راکړه
موږ خو ویده وو دابد په شپو کې
ولې دې مړو رګو کې وینه راکړه
دا وېښ زلمیان به اوس په کوم لوري ځي ؟
ته خو یې مشر د دستار سړی وې
دا افغانان به اوس په کوم لوري ځي ؟
استاده ! اوس به دا نیمګړې نسخې چا ته لولم
دا - دخوشال فرهنګ - به څوک ولیکي
دا د - اټک - لانجه به څوک وڅیړي
د ستر پښتون نیکه به څوک پېژني
زما د تاریخ د هسک له لمر سره خو ته اشنا وې
خو
ستا د لمر په شان وجود هم پریوت
هېڅ مې باور نه راځي
نه !
زه دا منلی نه شم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا ډېر څه پاتې دي چې ته يې وکړې
يوازې ته
يوازې ته
يوازې ...

واشنگټن دي سي
دډسمبراوله۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

تصوير

ستا رالېږلی تصوير
هغه په تور ټيکري کې ښکلی تصوير
هو !
همدا اوس هم زما په لاس کې دی او ګورم ورته
ستا ښکلې سترګې خو تصوير کې هم خبرې کوي
لېونۍ !
سترګو کې دې څه پټ کړي؟
چې زما ټول عمر يې وخوړ
خو تفسير مې نه کړې.

۲۱نومبر ۲۰۰۴ مريلند

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه د خوږو سترګو تصوير سره دې ژاړم
د خوب او خيال له تور او سپين تعبير سره دې ژاړم

دا تاراته ويلي و چې بند کې به مې ساتې
ته نه يې د يادونو له زنځير سره دې ژاړم

ستا اوښکه مې تاويزکړه ګرځومه يې په غاړه
له پير سره دې ژاړم له فقير سره دې ژاړم

بس تاکې چې او سيږم ليونی يمه وطنه
خندا سره دې خاندم او له وير سره دې ژاړم

برخليک دې دی چې خپله مينه خښنه کړې په خپله
ليواله بد قسمته له تقدير سره دې ژاړم

مريلند - امريکا

غزل

تو به مې کړې وه چې ماته شوه توبه مې وکړه
شیخ او ساقي سره همدومره ګوزاره مې وکړه

ته به مې خوب غوندې په یاد کې ساتې ښکلې یاره
یو مساپر وم، دلته راغلم یوه شپه مې وکړه

افغانستان غوندې زخمي زړګی مې راوړ درته
جانانه راشه، شونډې راوړه څه چاره مې وکړه

دې ته دې هم لویه ګناه وویل زما قاتله
چې ځنکدن کې د وطن خواته سجده مې وکړه

زه سترې نه وم خو پښتو مې مخ ته ودریده
توره مې ماته کړه د ښمن سره جرګه مې وکړه

لیندۍ ۲۵ـ ۱۳۸۳ واشنګتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهند په سمندرکې دڅونامي زلزلې ۱۵۵ زره کسان ووژل

زلزله

او زمکه رېږدي
څپې الوځي
د خلکو لو دی
لکه قیامت، موراو زوی نه پېژني
دخدای (ج) پر زمکه څه بلا پريوتې
چې خلک يو دبل دغوښو بوی نه پوزې نيسي
طبيعت په لوبه بوخت دی
خلکو کبان نيول خو نه وو خبر
چې دطبيعت په يوه لوبه کې به
کبان په دوی ماړه شي
کله چې زمکه دالله(ج) دبندګانو تر پښو لاندې
راوڅرخېده

لويانو چيغې کړې:
يارب
يا بګوان
يا عيسی ....بودا .... موسی راورسيږئ...
خو ماشومان او ليوني پوه نه شول
چې چا ته پاس وګوري
دوی ډېر نېکمرغه وو چې نه پوهېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه اول يې زلزلې ته کتې و خندل او وروسته مړه شول
اسمان لا شين و
چا څه و نه ويل
د ځپو غږ کې چيغې ډوبې شوې
خنداوې پراوبولاهوشوې
ښځې تر اوسه لا ځپو ته ګوري
خو شپه تياره وې داوبو پر سر د هېڅ ماهيګير
د کوچنۍ ببړۍ څراغ نه ښکاري
په جوماتونو کې اذان
په مندرونو کې زنګونه نشته
د کليساوو صليبونه مات دي
خلک د لويو پانګه والو د خيرات په ډوډۍ
يو بل له ستوني نيسي
او ماشومان
لاهم په ختو کې د مړو ميندو له تيو څخه وينې روي

* * *

پر زمکه خلک ډير دي
څوک يې په جنګ څوک يې په اور کې سوځي
څوک زلزله کې تر اوبو او خاورو لاندې ورک شي
او يو ځل بيا بشر په دې پوهېږي
چې مرګ د کونډو يتيمانو غم وي
نه د هغو چې مړه شول

دمرګ غميزه لا ژوندۍ ده
دهندي او بنګالي ښځو له اوښکو سره لوبې کوي
خو ها چې مړه شول په دې نه پوهيږي.

* * *

يو ليونی د ونې ښاخ کې ناست و
ونه ولاړه وه د ختو منځ کې
او ليونی لکه مرغه په کې ژوندی پاتې و
ليوني وژړل او ويې خندل
او بيا يې داسې وويل:
په دې دنيا کې به لا اوس هم چېرته جنګ روان وي
او ځينې خلک به د ځينو خلکو وينې غواړي
دا دی طبيعت ور سره مرسته وکړه
طبيعت د بر وو ژل
نو اوس کېدای شي
جګړه ماران ماړه وي
او جګړه ودريږي....
ليوني وژړل او ويې خندل
ونه ولا ړه وه
او دی لکه مرغه په کې ژوندی پا تې و.

۲ جنوري ۲۰۰۵

انديانا-متحده ايالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

بند ه

شيخ وايي ښه کوه او بد مه کوه
خو شيطان دانه مني وايي:
بد کوه او ښه مه کوه
ماته خو د واړه په غلطه ښکاري
آيا دنيا کې بس همدغه ښه او بد دي
بل څه نشته مګر؟
زه نه د شيخ نه د شيطان منمه
د خدای بنده يم بس د خدای منم

او مينه کوم
جنوری ۲- ۲۰۰۵
انديانا- متحده ايالات

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه: آیا دومره لویه ښېنه شته، چې جګړه ماران هم وښني؟

نه پوهیږم

دنیا یو بل توپان په سر اخیستي
بیا د دیوانو په سرونو کې چینجي ښوریږي
او بشریت په خپله سپینه ټټره لاهم د جګړې داغ لري
د انسانیت د پیدا ینبت له ورځې
زموږ تاریخ د د ووسترو ګناهونو په دوزخ کې سوځي
یو (غلامي) او بل (جګړه) او وژل
خدای ج د انسان د بد مرغیو طوق د دغو شیطانانو
په لاسو کې ایښی
د غلامۍ شیطان د عدل بوربو کۍ کې مړ شو
خو (جګړه)
آخ خدای ج دې پرې مور بوره کړي
لاهم د ستر بابا آدم د اولادې شرم دی
دنیا یو بل توپان په سر اخیستي
قیامت به راشي خو حیران یم چې زموږ غاړې به
د جګړه مارو تر ګناه لاندې کړېږي تر خدایه څنګه ورشي؟!!
مریلند - امریکا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه څوک چېرې هم داسې ناروانه کوي
چې زړه کې ناست وي خو پروا د زړه وا لانه کوي

دومره دې پر فرق دی ستا د سترګو او د خلکو ترمنځ
خبرې ټول کوي خو هیڅ څوک یې ادا نه کوي

چې ته را ونه ګورې روح به مې ځان څه وويني
چې تصویر نه وی آیینه چا ته خندا نه کوي

اخر په زمونږ زړونه د خدای (ج) حسن په خوب و ويني
دغه مین ماشومان هیڅکله ګناه نه کوي

وایي مرګ سخت دی روح له تنه جدا کیږي مګر
ما دوطن بیلتون لیدلی هیڅ پروانه کوي

۲۸ - وری ۱۳۸۴ واشنګټن دی سی امریکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تصويرونه

که
هندارو تصويرونه ساتلای
موږ به خپل اوومنيکه هم لېدلی وای
او اوس به ټول پوهېدو
چې د دارا او سکندر آييني څه ډول وي
او د جمشيد په جام کې څه ښکارېدل
يوازې
که هندارو تصويرونه ساتلای
نور به بې روحه تاريخ
داسې بې ژبې او مړژواندی نه وای
موږ به آدم ته د حوا لومړی موسکا پېژنده
او په ببړۍ کې به له نوح سره يوځای ګرځېدو
ما به آتن کی له سوکرات څخه پوښتلي وای چې
تر تا دوه نيم زره کلونه وروسته
ولې لا هم په- عدالت- پسې دا ورک بشر همداسې ورک
دی؟
او له موسی نه به مې غوښتي وای چې
ما هم له ځانه سره طور ته بوځي
بس که يوازې
تصويرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
موږ به ليلا ته وای کتلي د مجنون په سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په کعبه کې به مو
د اسماعیل د قربانۍ ننبې له ورا یه لیدې
زه به ورتلم اکاډیموس ته چې په خپله ژبه
له اپلاتون سره خبرې وکړم
زما له هغه سره حساب پاتې دی:
ستا - ایتوپیا - چېرې ده؟
او انسانان به وژل کیږي لا تر کله دهغې لپاره؟
ستا د خیالي ډیموکراسي ریښتیا ده چېرې پته؟
موږ خوبیې اوس هم
د دروغو د لمبو تر شا تور سیوري وینو
له ارستو سره مې نه ده جوړه
ځکه چې لا هم د اخلاقو او ایمان په توپیر نه پوهیږي
خو
که هندارو تصویرونه ساتلای
ما به له خپل نیکه نه غوښتي ووچې
زما مغرور پلار ته وصیت ولیکي:
چې خپل شاعر زوی د ژوندون په لومړۍ ورځ ووژني
بودا لا اوس هم ما په خوب کې ویني
هو ! زه پوهیږم چې له ما خپه دی
ځکه زه ژوند ته د هغه
په سترګو نه ګورمه
ژوند کله ښکلی شي زما د معشوقې د ښکلو سترګو په څیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو بیا هم ما ته هیڅ ارزښت نه لري
بودا ویرېږي چې خوبونه یې زماله وینو رنګ وانه خلي
بودا به نه ویریدای
او زه به هم ژوندی وای
خو که هندارو کې تصویر پاتې وای
راشه چې زه درته یو راز وو وایم
له سلو زرو کلو ډیر تیر یږي
هیڅ څوک پرې نه پوهیږي
چې له هندارو څخه ولې تصویرونه تښتي؟
ماته مې اووم نیکه کیسه وکړله:
چې په هنداره کې شیطان وکتل
او بس همدغه شر میدلي دهنداري حافظه ماته کړه
که درته وو وایم خندا به در شي
که تصویرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
موږ به ځانونه دبیزو له نسله نه ګڼلای

۱۳۸۳/۲۷الږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شعر کې وزن ځو ځایه توپیر لري، خو دا د مانیزو برخو دبیلولو لپاره دیوه نوي میتود کا رونه ده، نه وزني تېروتنه.

د افغانستا ن ورکې خزانې

ددوه زره پینځم کال د اپریل په یوویشتم ما ښام د امریکې په پلا زمینه واشنګټن ښار کې د افغانی سفارت او نشنل جیوګرافیک سنټر په مټ د افغان لرغونپوه ښاغلي زمریالي طرزي د هڅو او په ټولیزه توګه د فغانستان د لرغونو آثارو په هکله د یوه فلم پرانیستنه وشوه، چې((د افغانستان ورکې خزانې)) نومیږي په دې فلم کې د بامیان دسترو بودا ګانو را پرځېدل و ښوول شول خو تر ځنګه یې په سیمه کې ددریيم بودا چې په (ویده بودا) مشهور دی، د موندلو لپاره د ښاغلي طرزي هڅې او بریالیتوبونه هم د پام وړ وو. د فلم جوړونکي باور لري چې دا په نړۍ کې تر ټولو ستره مجسمه ده چې اوږدوالی یې د ایفل تر برجه هم ډیر دی. ښاغلي طرزي وویل، له ډیرو څیړنو او کیندنو وروسته مود دغه بودا د پښنو یوه برخه وموندله، خو کله چې ډاډه شوم هغه دلته دی، نو کاریګروته مې وویل چې بیرته خاورې پرې ورواړوي، چې بیا بل وخت په ډاډ او احتیاط سره کیندنې پرې وشي. د فلم بله په زړه پورې برخه د طلا تپې دقیمتي خزانې په هلکه وه چې له نیکه مرغه تر اوسه دولسمشرۍ په ماڼۍ کې خوندي ده. دویده بودا را برسیره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدل په نړیواله سطح یوه ستره فرهنګی پېښه ده، وړاندوینه کیږي چې ددغه بودا تاریخي ابهت او اهمیت به د مصر له اهرامونو سره برابر وي، یاد شوي فلم عاطفي جوړښت درلوده چې د لیدو پرمهال یې پرځینو افغانانو بر سیره بهرنیانو هم خپلې اوښکې تم نه شوې کړای. ماله خپلو اوښکو سره ځو کلیمې هم مل کړې چې دلته یې لولئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکه خزانه

بودا !
ویده شه
د تاریخ ترخرو ارونو خاورو لاندې آرام و غځیږه
لا ((اپه ګان)) د خپل نیکه څېره د غم د غبار شاته وینې
لا شغهار د غشیو خیږی لا ګوربت زخمي دی
او د ((لوی غر)) د ذهن ځالې له لمبو ډکې دي
لا پښتین نه شي اوریدلای ستا د سترې د برینی سینې ورک درزونه
لا تور شیطان د ((براهې)) ګردونه مینځې د ((سیندو)) پراوبو
لا هم پر موږه لمر د تور دجال له کوره خیژي
لا ستا ددوارو تندیسونو له سوغاړو نه دودونه خیژي
بودا !
ویده شه
په آرام پریوځه
هو دا رېښتیا ده چې
بخدي کې یې د ((ساک)) د پا چا ښکلې لور برېنده کړله
طلا غونډۍ کی یې د سرو زرو له تاج څخه هډوکي تش کړل
خو ته ویده شه
ته آرام پریوځه !
د بخدینۍ شهزادګۍ روح لا له ګاڼو سره په کور پاتې دی
لا له سیندو یا له آمو څخه اوښتی نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاخو د ساک د لور د ګڼ کميس پاولي شرنګيږي
او لا د ستر نورستان ((لام)) په ((الينو)) مين دی
لاهم د دنګو پکتانيو د قمې زرين لاسوندي بريښي
نو ته ويده شه، ته آرام پريوځه !
د بخدينۍ پيغلې ښايست ته مې سلام دی بودا
ستا د خوبونو پريشانۍ ته مې هم پام دی بودا
زه لا د زرو کلو شاته بخدينۍ وينمه
چې اووه کنيزې پرې چاپيرې دي سينګارېږي کوي
ځوک يې باولۍ، ځوک يې والۍ ځوک يې پېزوان سموي
ځوک يې په هسکه سينه ږدي د ((سات ديوا)) زرځېره
بودا ښايست ته يې حيران يم خو ويرېږمه پرې
چې ځوک يې نن را نه هڅونه له سيندو تير نه کړي
يا خو يې غله د لاجورد و له آمو تير نه کړي
زه هم پوهېږم زړه مې ريږدي خو ويده شه بودا
ته د تاريخ تر خرواړونو خاورو لاندې پټ شه
چې زه د خپلې بخدينۍ ښکلې ګاڼې و ساتم
بودا ويده شه
ته خو ښه خبر يې
چې ستا د هڅ هڅ ماتوونکي ځوک وو
تا خو د خپلو تنديسو نو پرځېدل ولېدل
چې له ((ارک هنډ)) څخه ورها خوايې ديوان نشه کړل
نو ته ويده شه، په آرام پريوځه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ما د ارشاک توره بیا په لاس ونیوه
او کانیشکا مې بېرته راوست د باګرام ماڼۍ ته
کله چې لمر له پکتیا نا څخه راوخوت او سوریا وخندل
ګندهارا ته چې مرغۍ له پرښنا پوره راغلې
چې آسمايي بیا د (ویشنو) د پلاز بیرغ پورته کړ
او روهیلیو د کوترو سپین خیلو نه په هوا پورته کړل
بیا به (ارجن) له بهار ته راشي
(کلیو پاترا) به د نیل غاړې څخه راوړي زر مصري آسونه
(آشیل) به راشي د (زییوس) پیغام به راوړي طلایي بګۍ کې
او سکندر به خپل زرین تاج ستا پښنو ته کیږدي
زرتشت به راوړي د بخدي پیغلې ولور کې د کوبا ارغوان
او د روم پیغلې به ګاڅونو ته نخیږي له لنډیو سره
اراکوزي زلمي به اچوي د څښو څپې مست اتڼ ته
او هیندوکۍ راڼۍ به ناځي د خیبر اتڼ ته
سمرقندي کوڅۍ به څرخي کاکړۍ غاړو ته
او هیندوکښ به له پامیر سره پیالې کړنګوي
بیا به نو تا را ویښوو له اوږده خوبه بودا
بیا به دې باسو دتیارو له تورآشوبه بودا.

د دوه زره پینځم کال د اپریل یوویشتمه
واشنګتن ښار۔ امریکا

اپه ګان: د افغان لرغوني ښه
ګوربت: په میدان وردګ کې دیوه غره لرغونی نوم دی

لوی غر: د لوګر لرغونی نوم

سیندو: ننني اباسیند ، یونانیانو اندوس باله

بخدي: د بلخ زوړ نوم

ساک: ساکیان د افغانانو هغه لرغونی پښت و ، چې سلګونه کاله یې پر هېواد واکمني درلوده.

طلا غونډۍ: طلا تپه چې زرګونه لرغوني زرين آثار ورڅخه موندل شوي.

بخدينۍ: بلخي شهزادګۍ

لام: د نورستان په افسانو کې هغه پهلوان دی چې په شهزادګۍ الينو مين و.

الينو(الينا): د نورستاني افسانو اتله، د لام معشوقه او د افسانوي ښکلا خاونده، د الينګار(الينګهر) اوسنی نوم هم له همدې څخه اخيستل شوی او مانا يې د الينا مېنه يا کور دی

سات ديوا: ديوا په سانسکريت کې ځواکمن واکمن ته وايي چې د اوستا يي دورې ارباب الانواع به يې په دې القابونومل، سات ديواد ساتونکي ځواکمن په ماناده، چې زريني مجسمی به يې د شاهي کورنۍ له مړيو سره خښولې چې ګواکې د هغو ساتنه وکړي.

ارک هنډ: د اټک زوړ نوم.

ارشاک: آريايي اتل

کانيشکا: کانيشکا نامتو افغاني واکمن

کوبا: د کابل زوړ نوم

پرښنا پوره: د پېښور زوړ نوم

آسمايي: په کابل کې ددغه غره نوم له دوو ريښو (آسه) ياني نيکمرغي او(مايي) ياني مورڅخه جوړ شوی چې مانا يې د نيکمرغي مورده.

ويشنو: له هندي ارباب الانواعو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارجن: هندي اتل، د مهابهارت په اتم پرب(فصل) کې يې له خپل تربور کرن سره د جګړو کيسه راغلې.
کليو پاترا: نامتو مصرۍ ملکه (شاه مېرمن)
زييوس: د يوناني اساطيرو نامتو څېره
ګاڅونه: ګاتهونه يا ګيتهونه زاړه ءآريايي سرودونه چې د هېواد د لرغوني فرهنګ وياړمنه برخه ده.
اراکوزې(اوسنی کند هار) پکتيانا(اوسنۍ پکتيا) ګندهارا(اوسنی ننګرهار): دلرغونې افغاني مدنيت درې مهم منځي (مرکزونه).
هيندوکښ: هيندوکښ اوسنی هندوکش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکتبۍ

د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
قصيده مې پخه کړې
ګرځومه کوزړۍ
ځوان مريد د څرخي پير يم
رنګ دې ورک شي کوډې نه کړم
کوډې باسم
بند بختونه خلا صومه
د مينو زړو ريبار يم
شکرانه مې يا مميز دي يا توتان دي يا مرۍ
څوک د سمال راته خامک کړي
څوک راجوړه کړي خولۍ
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
نجونې ګردې رانه تاو وي
تاويزونه رانه غواړي
ملا تل راته په قار وي
سل کوپرونه راته وايي
خو پروا يې ډيره نه کړم
خدا يزده ولې
د کوز کلي په زلميو باندې ګران يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته راز ددوی مالوم دی
یو دخان په لور مین دی
بل لېدلي د ملا صایب لمسیٔ
د بر کلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شړیٔ
د شنډ توت ډډې ته ناست یم
شنډو ښځو ته تاویز کړم
ماشومان له ځېله خلاص شي
ورته دم چې زه ممیز کړم
دبرات دمیاشتې سر دی
نن اوله پنجشنبه ده
یوه پیغله راته ناسته
زښته ډېره ښایسته ده
وایي داسې تاویز راکړه
چې مې پلار لږ بسلمان شي
میرات مړی ولور کم کړي
خورږ جانان مې مساپر دی
په دوبیٔ کې مزدوري کړي
* * *
نیمه شپه چې شي رابره
په سندرو باندې سر شم
ټول ماران مې په هوده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غږوم ورته شپېلۍ
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
ژرنده ګړی مې ښه يار دی
ډيرې شپې سره يو ځای يو
ظالم ښه مست ربابي دی
دځوانۍ سندرې وايو
شپه چې ښه ډېره پخه شي
بيا نو بله کړو دوهۍ
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شړۍ
ژرنده ګړی چې نن راغی
په خندا يې راته وويل:
صايب زاده کيسې ته غوږ شه
نن اوړه مې دخان يووړل
کور يې ډک له مېلمنو و
څوک له ښاره وو راغلي
په انګړيې شور ماشور وو
يوه ښکلې مېلمنه وه
په ښايست وه ښاپيرۍ
کليوالو غوندې نه وه
ښکاريدله مکتبۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرمېدله پټ يې وويل:
صايب زاده يار ته دې وايه
پير خانې ته دې سلام دی
يو تا ويز خو راته وکړه
چې جانان ته شم منظوره
شکرانه به پوره درکړم
خدای دې مکړه ادې بوره
مکتبۍ راته داوويل
بيا يې راکړدا کاغذ
ژرنده ګړي توبې وکړې
ويل يې ورانه زمانه شوه
مکتبۍ نه وه بلا وه
په خندا ببرته ستنه شوه
په کاغذ کې وو ليکلي:
((په سندرو يم مينه
دنغمو يم ليونۍ
په يو چا مې زړه بايللی
غږوي ښکلې شپيلۍ
يو تاويز وربانديې وکړه
چې ما ګل کړي د پګړۍ
د بر کلي صايب زاده دی
يو يې آس يوه شړۍ))

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۸۳\۱۱\۴

متحده ایالات- مریلند

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانان

اوږدې لمنې
ګونځې پایڅې
د پوندو چاودې له پوټیوډ کې
او د څپلیو په میخ ژوبلې تلې
د اوږد تاریخ کوڅو کې ځي او راځي
سبا د لوی او ډبرین دیوال تر شا پټه ده
نن دیوې مړې ډوډۍ لپاره لاس تنها کې
پرون په وینو سره په اوښکو لمده
یوځل په چپ ولاړل په ښي لاس راغلل
د ښار په لویې څلور لارې کې په چیغو سر شول
بل ځل له تورو سره راغلل
خپل بچي یې له چپه حلال کړل
اوږدې چپنې
ګل سیب د سمال ترملا
قرصې رخچینې پر سر
لینګې د شولو په پټیو کې خوړین
ملا خیشاوه کې کړو په
یوځل د بیل لاستی په لاس کې بیا قبضه د ټوپک
یالاس پرټپ ایښی یا ګوته پر ماشه نښتې
یوځل په زېره ګنهکار بل ځل د سر په وینېتو
یوځل ملا پسې ولاړ بل ځل په تیښته ترې خلاص

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم په تقدیر مین او نیم یې په پېریانو اخته
نیم یې په تمه د جنت او په دنیا باندې یې لاړې تو کړې
څه په ما ییبو پسې روان
څه یې د مارکس د کتابونو چینجي
څه د سید قطب د تاویزونو غاړه کۍ په غاړه
څه اسامه سره په سوړو کې پټ
څېرې ګریوان
ډډۍ لمن
ول ول لونګۍ په غاړه
د ارابو له ربړه جوړې مچنۍ په پښو
د اوښ وندنی پر اوږه مخ په ختیځ دي روان
باریې اپیم دي یا د بنګو میده شوې پټۍ
څه په (پریتي) مین او څه یې د ((تام کروز)) لیوني
نیم یې له ډېره تکبره زړې مور ته انګریزي غړېږي
څه یې لا اوس هم د مکتب په سوځولو تکبیرونه وایي
اوږده ټیکري
زړې پنې
ګلاباتون په پایڅو
په سرېې شکور دی په مړوند کې بنګړي
ځي لا روان دي خدای(ج) خبر په کومه
څه یې به بدو کې ورکړې د کنیزو په شان ژوند تیروي
څوک په میره باندې سګریټ بل کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښځو د حقوقو کتابونه لولي
ډيمو کراسي لکه يوزوړ ډاينسور
دوړې يې خيژي را روان دی څوک يې نه پيژني.
دوی ورته وخاندي او وويريږي
چې دا عجيب ځناور
په دې هېواد کې هم هڅې کړي هم بچي اچوي.

۱۸ تله ۱۳۸۴ کابل خيرخانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

گیله

پرون ناروغ وم ه نا مردې تاونه پوښتلم

تا ویلې آخ !

خدای دې ما مړه کړي

زه خبره نه وم

زه دې په سترګو کې د دروغو ننبې ښې پېژنم

که ته خبره نه وې

پرون زیارت کې دې یوه چابله کړه

بیګاه تر نیمې شپې په پټه دعا چا کوله

سهار پلو کې او ښکې چا غوټه کړې

ما به خدای ځنګه جوړ کړي ؟

د دروغجنو دعا نه قبلیږي.

۱۵ لیندۍ ۱۳۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو ژبې پياوړي شاعر رحمت شاه سايل په دې ورستيو کې د کابل په نامه يو آزاد شعر خپور کړی دی، چې د دغه افغان شاعر د مينې او احساس يوه خوږه ترجماني ده. زما د زلميتوب د خوښې دغه شاعر ته، دا ځو کربښې د نومورې د همدغه شعر، لپاره ډالۍ دي.

سايله ستا هغه د خيال کابل

تالا کابل ليدلی نه دی، تا کابل و نه ليد
سايله دا د افسانو ښار افسانه وګڼه
په تاريخونو کې يې ورکه شان کيسه وګڼه
دلته د وينو آيينه کې چې لمر سور ښکاريده
زما او ستا د ملت تېپ چې لانا سور ښکاريده
هغه وخت موږه ستا غزلې لوستې
ستا په سندرو به مو خپل د مينې ليک پيل کړ
ستا په نظمونو به مو يو بل ته لاسونه ورکړل
سايله هغه وخت موږ ستا دعا ته لار ځارله
چې ګوندې دا وليکې:
((مادرته ټول عمر د خوبونو ښار ويلي دي
کله مې پېرزوشي په بمبونو کابل جانه))
خو ستا دعالا پوره شوې نه وه
چې ستا د مستو ليونو خوبونو
د ښاپېريو ښار بمونو رنګ کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالا کابل لیدلی نه دی، تا کابل ونه لید
سایله ستا هغه غزلې او زما سندرې
نورې په ورک تاریخ کې ورکې شولې
نور څوک دالرو بر یو ځای نه ګڼي
نور ستا اجمل زما لایق نه شته دي
د پاچا خان ارمان اوبو وړی دی
د ((یو پښتون)) د غرږ ضمیر را څخه
د کله دارو رنګینو وړی دی
سایله ته لا په روتۍ پسې او زه یمه په نان پسې ورک
یو هم په خپل کور کې ډوډۍ نه لرو
د اشنغر پیغلې له ډېره نازه
ماته په کور کې مساپروایي
چې خرڅادر په پېښور کې ګرځم
راته زلمي لا مهاجر وایي
سایله زه او ته د ورک تاریخ تکرار ته سوځو
سایله زه او ته تکرار یو د یعقوب او یوسف
سایله زه او ته تکرار یو د مریمې او عیسی د فراق
بس دغه ښار دې په خوبونو کې ودان وساته
دا دایروڅلی په خیال کې خپل مکان وساته.

مرغومی ۱۳۸۴ لمریز
کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر

ته لکه د خوږ شګو کې سپينه اوړنه چينه
زه لکه دغره د کمره خواته راوتلی ګل
ته چې په ملا ماته شې نغمه د شرشرې راوړې
زه لکه ددنګ کوچي پګړۍ کې يو ټومبلی ګل

ته لکه د سپينې شيدوپۍ پاڼه کې سره ننبه
زه لکه سهارکې د بيباکه نسيم ښکلی موج
ته لکه د سيند په غاړه جوړه د ماشوم ماڼۍ
زه لکه ترتا نا رسيدلی ببرته تللی موج

ته کله دروغجنه شې ماشوم درغونه ووايې
زه دې اننګوکې د يوپټ شرم ګل ووينم
کله چې بانه جوړه کړې لويه کيسه پيل کړې
دروغو کې دې هم څه خوندور تخيل ووينم

ته لکه د سپين قرآن د کرښو جنتي ورمه
زه لکه د عرش له منارونه د اذان آهنګ
هلته په جنت کې يوه سيمه پښتنه هم شته
ما او تا راوړي له هغه ځايه د عشق لونګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای خبر چې مور به دې دنیا ته څه او څه ښکارو
څه خبر چې موږه په کوثر د عشق پریو للي یو
زرځلې د مینې شهیدان شو له دنیا ولاړو
بیا لکه آدم او حوا ځمکې ته راغلي یو

دواړه ماشومان یو دواړه ښکلي یوسپیڅلي یو
دواړه د جنت له پاکې ځمکې نه راغلي یو
کله سره لوبې کړو او کله سره جنګ وکړو
کله بیا د میندو پر زنګون باندې خوب وړي یو

دا خلک ژړلی نه شي سترګې یې خیرنې دي
موږ لکه رڼا د ایمان سترګو باندې نه ښکارو
زه او ته د اوښکو په زم زم د زړه کعبه مینځو
بس د خدای دوستانو او ولیانو ته راښه ښکارو

ای لیونۍ مه ژاړه دا ځمکه خو په وینو ده
اوښکو ته دې پاکه د جنت خاوره له کومه کړم
څه چې په آسمان کې دې له اوښکو ستوري وتراشم
وریځې به زانګو کړمه او تا به یې ماشومه کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـه ژاړه راځـه چې په چـینه کې دې مـخ ومـینځم
ژوند هـمدومره بس دی چـې اوبوکـې زه او ته ښکارو
واړه عـاشقان به مـوږه وخـښي او نـشه بـه شـــي
مــوږ به د مـینو په خـوبـونوکــې ویده ښــکارو

ځه چې د ګل څانګه کې یو رنګ شو بل ورېمه د ګل
ښـکلي عاشـقان به مو یو بل ته په سـوغات ورکړي
راشــي ملـکه چــې د مـچیو پـه موږ وګـرځي
ولاړه شي تـرخو خلکو ته هم په مینه شات ورکړي

ځـه چـې لـه بـاران سـره پر دوه مــینو وورو
یا د سپــینې غـاړې یـا د تـورو څنو رنـګ واخلو
ځـه چې د بـوسې د جـل وهلـو تنده ماته کړو
پـس لـه ډیـره وخـته د خــوږو شونډو قلنګ واخلو

ځــه چـې دواړه ورک شو له دې دومره ډېرو سترګونه
ټوله په تاریخ کې تیته شوې مینه ټوله کړو
رایـې وړو پـه دومـره ډېـرینــو زړو یـې وویــشو
دا تــیاره دنــیا چـې زه او تـه رڼـا پـه سـوله کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشـه مـا سـفرتـه مـلاتـړلـې ده روان يـمه
بـس يـوازې لاس راكـړه اوسـترګـې دواړه پټې كړه
زه بـه دې پـه شـونډو لـه بـوسې نـه بـسم الله وكړم
تـه د اقـتدا پـه نـيت لـه مـانـه تـاوې متې كـړه

۲۵ ليندۍ ۱۳۸۴ كابل

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library